

*Knjigovodstveno obuhvatanje zaliha materijala
(kupovina – nabavka)*

ZALIHE

- ✘ *Svi delovi imovine koji su namenjeni kratkoročnom poslovanju (do jedne godine), kao i oni koji se potroše (obrnu, prenesu svoju vrednost na proizvod ili usluge) tokom jednog poslovnog ciklusa.*
- ✘ *Zalihe (Inventory) materijala, robe, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda.*
- ✘ *Osim zaliha, u obrtnu imovinu se uključuju i: kratkoročna potraživanja, kratkoročni finansijski plasmani i likvidna sredstva (gotovina i gotovinski ekvivalenti).*

ZALIHE MATERIJALA

- × *Sirovine;*
- × *Osnovni materijal;*
- × *Pomoćni materijal (proizvodni i neproizvodni);*
- × *Gorivo;*
- × *Sitan inventar i*
- × *Ambalaža.*
- × *Evidencija materijala vodi se u finansijskom, materijalnom i magacinskom knjigovodstvu.*

KNJIGOVODSTVENO OBUHVATANJE NABAVKE MATERIJALA

- ✘ *a) Evidencija nabavke materijala po stvarnoj nabavnoj vrednosti.*
- ✘ *Račun Obračun nabavke materijala se zadužuje za fakturnu vrednost kupljenog materijala i za sve zavisne troškove nabavke (utovar, prevoz, istovar, i sl.).*
- ✘ *Nakon formiranja nabavne vrednosti, ista se preknjižava sa računa Obračun nabavke materijala, koji potražuje, na dugovnu stranu računa Materijal.*

NABAVKA MATERIJALA PO STVARNOJ NABAVNOJ VREDNOSTI

Primer:

1. Nabavljeno je 200 kg materijala po fakturnoj vrednosti od 300.000 dinara (PDV 20%). Za zavisne troškove nabavke plaćeno je u gotovini 15.000 dinara (PDV 20%) i preko banke 10.000 dinara (PDV 20%). Preknjižiti nabavku materijala
2. Nabavljeno je 250 kg materijala A po fakturnoj ceni od 30 din/kg, 120 kg materijala B po fakturnoj ceni od 50 din/kg i 300 kg materijala C po fakturnoj ceni od 45 din/kg (PDV 20%). Troškovi prevoza u iznosu od 3.350 dinara plaćeni su preko banke (PDV 20%). Preknjižiti nabavku materijala.
3. Izmirene su sve obaveze prema dobavljačima za kupljeni materijala iz prethodnog perioda, isplatom sa računa preduzeća.

NABAVKA MATERIJALA PO STVARNOJ NABAVNOJ VREDNOSTI

100 - Obračun nabavke

D	materijala		P
1)	300.000	1c)	325.000
1a)	15.000	2b)	30.350
1b)	10.000		
2)	27.000		
2a)	3.350		

243

D	Blagajna		P
So		1a)	18.000

101

D	Materijal		P
1b)	325.000		
2b)	30.350		

D	435 - Dobavljači		P
3)	392.400	1)	360.000
		2)	32.400

241 Tekući

D	račun		P
So		1a)	12.000
		2a)	4.020
		3)	392.400

270 – PDV po primljenim računima (Ulazni PDV)

D	računima (Ulazni PDV)		P
1)	60.000		
1a)	3.000		
1b)	2.000		
2)	5.400		
2a)	670		

NABAVKA MATERIJALA PO STVARNOJ NABAVNOJ VREDNOSTI – PRIMER 2

1. Nabavili smo 300 kg materijala po fakturnoj vrednosti od 756.000 dinara (sa PDV). Za zavisne troškove nabavke platili smo u gotovom 12.000 dinara i preko banke 24.000 dinara (sa PDV). Preknjižiti nabavljeni materijal.
2. Isplatili smo preko banke obavezu prema dobavljaču za kupljeni materijal iz stava 1.

NABAVKA MATERIJALA PO STVARNOJ NABAVNOJ VREDNOSTI

100 + Obračun nabavke

D		materijala		P	
1)	630.000	1c)		660.000	
1a)	10.000				
1b)	20.000				

D		435 - Dobavljači		P	
2)	756.000	1)		756.000	

243

D		Blagajna		P	
So		1a)		12.000	

241 Tekući

D		račun		P	
So		1b)		24.000	
		2)		756.000	

D		101 Materijal		P	
1c)		660.000			

D		270 - PDV u primljenim računima (Ulazni PDV)		P	
1)	126.000				
1a)	2.000				
1b)	4.000				

KNJIGOVODSTVENO OBUHVATANJE NABAVKE MATERIJALA

- ✘ *Ukoliko bismo nabavili više različitih vrsta materijala istovremeno, pojavio bi se problem alokacije (raspoređivanja, dodeljivanja) zavisnih troškova nabavke. Taj problem se najčešće rešava na taj način što se iznos troškova na pojedine vrste materijala raspodeljuje srazmerno nabavljenoj količini (za troškove prevoza, utovara ili istovara) ili prema fakturnoj vrednosti pribavljenog materijala (za troškove osiguranja ili provizije).*

KNJIGOVODSTVENO OBUHVATANJE NABAVKE MATERIJALA PO PLANSKOJ VREDNOSTI

- ✘ *b) Evidencija nabavke materijala po planskoj (obračunskoj) nabavnoj vrednosti.*
- ✘ *Kod preknjižavanja nabavljenih zaliha materijala, račun Materijal zadužuje se isključivo za plansku vrednost novonabavljenih količina materijala, uz odobrenje računa Nabavka materijala za stvarnu nabavnu vrednost.*
- ✘ *Eventualna razlika između planske i stvarne nabavne vrednosti zaliha knjiži se na korektivnom računu Odstupanje od planskih nabavnih cena (PNC) materijala ili Ispravka vrednosti materijala.*

KARAKTERISTIKE RAČUNA ODSTUPANJE OD PNC (PRAVILA KNJIŽENJA)

1019 -

Odstupanje od PNC

Duguje

materijala

Potražuje

Stvarna nabavna vrednost viša
od planske nabavne vrednosti
(prekoračenje)

Stvarna nabavna vrednost niža
od planske nabavne vrednosti
(sniženje)

KNJIGOVODSTVENO OBUHVATANJE NABAVKE MATERIJALA PO PLANSKOJ VREDNOSTI

- ✘ Problem utvrđivanja stvarnih troškova materijala, prilikom izdavanja materijala u proizvodnju. Suština problema sastoji se u utvrđivanju srazmernog (aliquotnog) dela odstupanja od planskih nabavnih cena materijala koje se odnosi na utrošeni materijal.

NABAVKA MATERIJALA PO PLANSKOJ (OBRAČUNSKOJ) NABAVNOJ VREDNOSTI

Primer:

1. Nabavljeno je 200 kg materijala po fakturnoj vrednosti od 210.000 dinara (PDV 20%). Za zavisne troškove nabavke materijala plaćeno je u gotovom 15.000 dinara (PDV 20%). Preknjižiti nabavljeni materijal po planskoj ceni od 1.800 din/kg.
2. Nabavljeno je 100 kg materijala po fakturnoj vrednosti od 105.000 dinara (PDV 20%). Za zavisne troškove nabavke materijala plaćeno je preko blagajne 5.000 dinara (PDV 20%). Preknjižiti nabavljeni materijal po planskoj ceni od 1.000 din/kg.
3. Isplaćene su preko banke obaveze prema dobavljačima za kupljeni materijal.

NABAVKA MATERIJALA PO PLANSKOJ NABAVNOJ VREDNOSTI

100 - Obračun nabavke

D		P	
materijala			
1)	210.000	1b)	225.000
1a)	15.000	2b)	110.000
2)	105.000		
2a)	5.000		

D		P	
435 - Dobavljači			
3)	378.000	1)	252.000
		2)	126.000

243 -
Blagajna

D		P	
So		1a)	18.000
		2a)	6.000

1019-

Odstupanje od
PNC materijala

D		P	
2b)	10.000	1b)	135.000

101

Materijal

D		P	
1b)	360.000		
2b)	100.000		

270 – PDV po primljenim
računima (Ulazni PDV)

D		P	
1)	42.000		
1a)	3.000		
2)	21.000		
2a)	1.000		